

Μ.Σ. Α.Α. 1047-16/1927

ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗΝ ΤΟΥ 1913, ΚΑΙ ΔΙΩΝ
μετά την υπογραφή της Συνθήκης των Αθηνών, ο Βενιζέ-
λος προθυμώδως ὡν τῆς Ἑλλάδος ἐπιράγει τὸν Τούρκον
ἀ-προεξούσιον καὶ κατὰν προθετην τῆς Τουρκίας ἐν Ἀ-
θήναις Γκαλιη Κεραλή βήνη καὶ τὸ ἔκαμε μίαν πρότασιν.
Ἡ πρότασις αὕτη συνίστατο εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν Τουρ-
κικῶν πληθυσμῶν τῆς Μακεδονίας μετὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς πλη-
θυσμοὺς τῆς Θράκης καὶ τῆς Μικρασίας. Διετέλει τότε ὁ
Βενιζέλος ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ Ἑλλὰς καταλαμβάνουσα
τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Ἡπειρὸν εἶχε περιλάβῃ εἰς τὰ σύ-
νορά της περισσότερους Τούρκους παρ' ὅσους ἴθελαι, καὶ ἐπέ-
σθη νὰ στείλῃ τοὺς εἰς τὴν Μικρασίαν καὶ τὴν Θρά-
κην καὶ νὰ τοὺς ἀντικαταστήσῃ μετ' Ἑλλήνων τοὺς ὁποίους ἐ-
κείθεν θὰ ἐστελλεν ἡ Τουρκία εἰς τὴν Ἑλλάδα.

ΑΥΤΟ ΗΤΟ τὸ περίφημον σχέδιον τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν
πληθυσμῶν, ὅστινος ἐρευνητὴς καὶ εἰσηγητὴς ὑπάρξεν ὁ ΤΕ-
ΛΕΙΩΣ ΑΓΝΩΩΝ ΤΟΝ ΥΠΟΘΑΥΑΟΝ ΕΛΛΗΝΙ-
ΣΜΟΝ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Πόσον τὸ σχέδιον τοῦτο ἐξυμνή-
ται ἂν Τουρκικῶν συμφερόντων ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ γεγονότος
ὅτι ὁ Γκαλιη βήνης χωρὶς πόν νὰ ζητήσῃ ὁδηγίας ἀπὸ τὴν Κων-
σταντινουπόλιν ΕΔΕΧΘΗ ἄμέσως τὴν πρότασιν τὴν ὁποίαν
ὁ Βενιζέλος κατὰ παράκλησιν τοῦ Τούρκου ἀντιπροσώπου ἔ-
καμεν ἐγγράφως καὶ ὑπέγραψεν. Ὁ Μέγας Βεζίρης Σαῖτ
Χαλίμ συνεχάρη ἰδιαιτέρως τὸν Γκαλιη Κεραλή τὸν ὁποῖον
ὁ Σουλτάνος ἐπαισημοφόρησεν. Ἐπρόκειτο, ὡς βλέπετε, περὶ
ἐπιτυχίας πρωτοφανούς εἰς τὰ τότε Τουρκικὰ χρονία, ὥστε
ἦτο πρωτοφανὲς καὶ τὸ φαινόμενον ὅτι ἡ Τουρκία ἠτρηθεῖται
κατὰ κράτος, κατώρθωσεν ἀκόμη νὰ συζητῇ μετὰ τὸν Βενιζέλον
ἐν ἡ Χίος καὶ ἡ Μυτιλήνη ἐπερὶ νὰ παραμείνου Ἑλληνικαί.

ΠΟΙΟΝ ΗΤΟ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς Βενιζελικής προτά-
σεως; Οἱ Ἕλληνες τῆς Θράκης δὲν ἐδράσανεν νὰ τὸ ἀντι-
ληφθῶσι, διότι ὀλίγον πρὸ τοῦ Πάσχα τοῦ 1914 ἤρξατο ὁ
ἀπότομος ἔκτοπισμός των. Οἱ Τούρκοι εἶχον θέσῃ τὴν συμ-
φωνίαν τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν πληθυσμῶν εἰς ἐκτέλεσιν κατὰ
τὰ ἴδιον τὸν σύστημα, καὶ ἀπέστειλλον τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν
Ἑλλάδα λέγοντες μάλιστα εἰς αὐτοὺς ὅτι τὸ πρότερον κατὰ
πῶν συνεννοήσεως μετὰ τοῦ Βενιζέλου. Ὁ Ἑλληνικὸς κῆρυξ
διαμαρτυροῦτο διὰ τὸν ἀρξάμενον διαγισμόν, καὶ οἱ καταρτίσαντες
εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν καὶ τὰς Ἀθήνας προέβλεπον
περιέργασον μετὰ τὰ ὑπερρότερα χρώματα τὸν τόσον κατὰ
τὸν ὁποῖον ἐξεπολιόnton. Ἄλλ' ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ἐ-
τηλεγράφευε κατὰ κράτος ὅτι ἐπρόκειτο περὶ μίαν ἀποφασισ-
θέντος προσηγομιῶς μετὰ τοῦ Βενιζέλου καὶ ἔγοντος ὡς
βέβαιον τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν πληθυσμῶν.

Ο ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ προέβλεπον τὸν Γκαλιη βήνη τὴν
ἀνταλλαγὴν τῶν πληθυσμῶν τῆς Μακεδονίας μετὰ
τοὺς Ἑλληνικοὺς τῆς Θράκης καὶ Μικρασίας διότι καὶ ἐκεῖ
ἐπανελθόντες ἦσαν ἀπὸ τῆς Αἰῆς ΕΠΙΧΟΡΕΙΣΤΕΝ ὅτι οἱ
ἐν Τουρκίᾳ Ἕλληες ἦσαν ἐπιπορευόμενοι ἐν Ἑλλάδι Τούρ-
κων, καὶ ὅτι ἦσαν νὰ ἀποβῶσι περὶ ἀποδοτικότερα καὶ ὑπερ-
ρότερα στοιχεῖα τῆς Θράκης καὶ τῆς Μικρασίας. Ἡ ἐπίστασις
τοῦ ὑποδοῦλου Ἑλληνικοῦ ἀπέβλεπε διὰ τὴν Ἑλλάδα
ἐπιμὴν πολλὰ μεγαλύτερα ἢ ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἢ δὲ παρέχεν εἰς
τὸ Ἑλληνικὸν Βασίλειον ἢ ἐν αὐτῷ ἐγκατάστασις των. Ὁ
Πασις κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἡ ἀπομάκρυνσις τοῦ ἀγροτικοῦ
Τουρκικοῦ πληθυσμοῦ ἐκ Μακεδονίας θὰ ἐξημίον ὁμοίως τὴν
Ἑλλάδα.

Ο ΤΟΥΡΚΟΙ διὰ τῆς Βενιζελικής συμφωνίας τῆς ἀν-
ταλλαγῆς τῶν πληθυσμῶν ἐπέτυχον ἐν διπλοῦν κέρδος δι-
ὅτι ἐν πρώτοις ἐγένοντο κέρσιον ὅλου τοῦ Ἑλληνικοῦ πλοῦτου
τῆς Θράκης καὶ Μικρασίας ἀπὸ τῶν πενήσιον ἀνταλλαγμέ-
νων τὰ ὁποῖα οἱ Τούρκοι πληθυσμοὶ θὰ ἴδιδον εἰς τὴν Ἑλ-
λάδα ἐν Μακεδονίᾳ ἐν ἧς ἔτασαν ἐν Ἑλλάδι τὸν ἀνοικότε-
ρον διαγισμόν τοῦ Ἑλληνικοῦ τῆς Τουρκίας μετὰ τὸ σφάλμα
τοῦ ὅτι οἱ Ἕλληνες τῆς Θράκης καὶ τῆς Μικρασίας ἤρξατο
ἐξορῶν καὶ ἀνοικόντες εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ διαμαρτυροῦνται.
Προσεπάθησε τότε νὰ ἀναρῶσῃ τὴν συμφωνίαν μετὰ τὸν Γκα-
λιη, ἀλλὰ δὲν τὰ κατώρθωσε διότι ἡ Τουρκία ἦτο ἀνένδο-
τος. Παιδίον τοὺς Τούρκους μετὰ τὸν πόλεμον τὸν Μάιον τοῦ
1914, ἀλλὰ καὶ πάλιν οἱ Τούρκοι δὲν ἐφοβήθησαν, διότι μό-
λις πρὸ ὀλίγου εἶχον ἐξασφαλίσῃ δάνειον ΕΠΤΑΚΟΣΙΩΝ
ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΦΡΑΓΚΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΑΝ,
διὰ τοῦ ὁποῖου ἠγόρασαν τὸ «Ριον Τανέρον» καὶ τὸ «Ρεσαδ-
διέ». Ὁ Βενιζέλος ἐστράφη πρὸς τὴν Σερβίαν τὴν βοήθειαν
τῆς ὁποίας ἐζητήσε κατὰ τῆς Βουλγαρίας ἐν περιπτώσει Ἑλ-
ληνοτουρκικοῦ πολέμου, ἀλλὰ ὁ τότε Σέρβος προθυμωμένως
Πάσις ἠελθῆ νὰ ἐλθῇ εἰς βοήθειαν τῆς συμμάχου Ἑλλά-
δος, ἢν ἠπεύλου Τούρκοι καὶ Βούλγαροι.

ΑΥΤΗ ΗΤΟ ἡ κατάστασις ὅτι ἐπέβλεπον ὁ πανευρωπαϊ-
κὸς πόλεμος τὴν μετέβαλεν. Ἐγενεον ὅσα ἔγεναν, καὶ ἴδου
ὅτι σήμερον ὁ Βενιζέλος εὐρεθεῖς εἰς τὴν Λωζάνην ἐνώπιον
τοῦ Ἰαμέτ Πασσᾶ, ἐκλήθη νὰ συζητήσῃ μετὰ τὸν Τούρκον ἀντι-
πρόσωπον τὸ ζήτημα τῶν ἐκτοπισμῶν. Ὁ Βενιζέλος ὅστις
παρόδοξε τὴν Ἀνατολικὴν Θράκην εἰς τὴν Τουρκίαν μολὶς
ἡ ἐπανάστασις του ἐπέτυγεν εἰς τὰς Ἀθήνας, μετὰ τὴν ἐλπίδα
ὅτι οἱ Τούρκοι θὰ ἔμεναν εὐχαιροεπιμενοὶ καὶ θὰ ἔμεναν τοὺς
λοιποὺς Ἕλληνας ἠσυχούς, ἐξεπλάγη βλέπων ὅτι ἡ Τουρκία
ἐπέμενον εἰς τὴν ἀπέλασιν ὅλου τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς
μὲν τοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐξαιρουμένου. Καὶ τότε
προέβῃ εἰς τὴν γνώσιν του διαμαρτυρίαν.

Ο ΙΣΜΕΤ ΠΑΣΣΑΣ ὅστις εἶχε πρόθεσιν τὸ Βενιζέ-
λικοῦ ἐγγράφου τοῦ 1914, τὸ ὁποῖον ἄντικει διὰ τὴν ἀντα-
λλαγὴν τῶν πληθυσμῶν. Καὶ ὁ Βενιζέλος δέχων νὰ ἀντα-
λήσῃ τὴν ἀπογραφήν του ἦτο ἔτοιμος νὰ δεχθῇ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν
Τούρκων τῆς Δυτικῆς Θράκης μετὰ τοὺς Ἕλληνας τῆς Κων-
σταντινουπόλεως ὅτι ἡ ἐξέγερσις ἀποκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ
κόσμου τὸν ἔκαμε νὰ ἀλλάξῃ τακτικὴν καὶ νὰ ζητήσῃ νὰ στήσῃ
τὸ ζήτημα κατὰ τὴν ἐνδεκάτην ὁδόν. Αὐτὰ ὅμως οἱ λεπτο-
μετεῖα τῆς μετὰ τὴν ἐθνοτικῆν τραγῶν

AKA

AKA

